

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1982

BRNO 1984

šho /paleolit/ případně i mladšho /pozdní eneolit-KZP?/ osídlení.

Poznámky:

- 1 J. Palliardi, Die archäologische Zugehörigkeit der mährischen Jadeit- und Chloromelanitbeile. Korespondenz-Blatt der Deutschen Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte XLIV, 1913 /Sonderabdruck/.
- 2 Sl. Vencl, Kamenné nástroje prvňích zemědělců ve střední Evropě, Sborník Národního muzea XIV, 1960, 29.

Neolithische Funde aus Horákov /Bez. Brno-venkov/. Während des zweiten Weltkrieges sammelte P. Ondráček in der Flur "Nové pole" Lesefunde, die eine Kollektion bilden, durch Funde von geschliffenen Axten, einer tönernen Spinnwirtel und einem grösseren Komplex von Spaltindustrie repräsentiert. Bei der Datierung der Sammlung stützen wir uns auf die Analyse der Schliffindustrie /Axte/, auf deren Basis wir konstatieren können, dass das gesammelte Material höchstwahrscheinlich aus gestörten Siedlungsobjekten mit mährischer bemalter Keramik stammt. Es ist nicht auszuschliessen, dass hier auch Spuren einer älteren Besiedlung /Paläolithikum/ oder auch einer jüngeren /spätes Aneolithikum - Glockenbecherkultur/ erfasst wurden.

PRAVĚKÁ OSADA U STĚBOŘIC

/okr. Opava/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

V jarních měsících r. 1982 ověřovali pracovníci opavské expozitury informaci, získanou od občanů Stěbořic, že v trati "Kalinovec" se nacházejí úlomky pravěkých nádob. Při terénním průzkumu se podařilo určit místo nálezů. Lokalita se rozkládá severně od obce a jižně od okresní silnice Stěbořice - Jamnice, v místech kde se tato stáčí k severu a dotýká západně od ní ležícího lesku. Zajímavá je svou polohou na jižním úpatí kóty 332,8, které současně tvoří vysokou náporovou levobřežní terasu potůčku Velká. Plocha lokality je dnes zalesněna. Z obnažených kulturních vrstev nad dvěma meandry potoka jsme získali nepočtený atypický keramický materiál. Na jeho základě, společně se zprávami o nálezu kamenných nástrojů, můžeme lokalitu rámcově datovat na sklonek neolitu až do eneolitu. Vyloučit nemůžeme ani osídlení z mladší doby bronzové.

Prähistorische Niederlassung bei Stěbořice /Bez. Opava/. In der Flur "Kalinovec", die nördlich von der Gemeinde Stěbořice /Bez. Opava/liegt, erfassten Mitglieder der Opava-Expositur des AÚ ČSAV in Brno Spuren einer prähistorischen Besiedlung. Die Datierung der Lokalität wird aufgrund einer weiteren Untersuchung präzisiert werden.

KAMENNÁ INDUSTRIE Z VELKÝCH PAVLOVIC

/Okr. Břeclav/

Oldřich Jeřábek, Brno, Stanislav Stuchlík, AÚ ČSAV Brno

Při povrchových sběrech na katastru Velkých Pavlovic na Břeclavsku objevil v roce 1982 Oldřich Jeřábek, učitel LŠU ve V. Pavlovicích, v trati "Na hručkách" kamennou štípanou a broušenou industrii. Naleziště se nachází východně od silnice V. Pavlovice-Němčice, na mírném návrší v blízkosti říčky Svodnice neboli Trkmanky. V okolí objektů drůbežárny se prováděly terénní práce, při nichž se zřejmě narušila kulturní vrstva nebo pravěké objekty. Na parcele č. 1257/1 našel O. Jeřábek kamennou sekerku a menší kolekci štípané industrie.

Popis nálezů:

1. Dobře vybroušená kamenná sekerka s asymetrickým ostrím. D. - 5,3 cm /inv. č. 17 924-1/82/.

2. Menší pazourkové škrabadlo. D.-3,1 cm /17 924-2/82/.
3. Menší pazourková čepelka s nepravidelnou boční retuší. D. - 2,9 cm /17 924-3/82/.
4. Malá pazourková čepelka s leskem. D. - 2,6 cm /17 924-4/82/.
5. Nepravidelná pazourková čepel. D. - 3,5 cm /17 924-5/82/.
6. Hrubý úštěp se zachovalou korou z rohovce typu Krumlovský les. D. - 4,4 cm /17 924-6/82/.
7. Malý úštěp rohovce typu Krumlovský les. D. - 2,7 cm /17 924-7/82/.

Z kolekce kamenné industrie je pro datování nejvýznamnější kamenná sekerka s asymetrickým ostřím, kterou je možno zařadit do neolitu. Ze souboru štípané industrie je nejdůležitější škrabadlo a malá čepelka s leskem, která byla použita patrně jako srpová čepelka. Štípanou industrii bez patiny lze rovněž datovat do neolitu. Bohužel z lokality nebyla zachráněna doposud žádná keramika, takže nálezy nelze kulturně blíže klasifikovat.

Steinindustrie aus Velké Pavlovice /Bez. Břeclav/. Bei einer Terrainbegehung in der Flur "Na hrudkách" entdeckte O. Jeřábek eine Steinindustrie, die vermutlich aus einer gestörten Kulturschicht oder aus prähistorischen Objekten stammt. Die Kollektion enthält ein geschliffenes Beil, einen kleinen Kratzer, eine Sichelklinge, 2 Klingen und 2 Abschläge. Die Funde aus V. Pavlovice enthielten keine Keramik, so dass man sie nur rahmenhaft in das Neolithikum datieren kann.

NÁLEZ BROUŠENÉ INDUSTRIE Z BÍLOVCE

/okr. Nový Jičín/

Lubomír Šebela, AČSAV Brno, Antonín Přichystal, ÚG-pobočka Brno

/Obr. 5:1/

V roce 1969 byly posmrtně publikovány L. Jislem nálezy industrie z bývalého okresu Bílovec, od r. 1960 okres Nový Jičín. Mezi zveřejněnými artefakty je i tylová část sekeromlatu, pocházejícího z tratě "Pivovarský kopec", jenž byl přiřazen ke kultuře se šňurovou keramikou. Její osídlení v tomto regionu není hrobovými celky prokázáno¹.

Dochovaná tylní část pochází ze sekeromlatu se šestibokým příčným průřezem, který je typický pro ploché sekeromlaty typu X². Tento typ industrie můžeme podle šidlištích celků zařadit do staršího stupně kultury nálevkovitých pohárů³. Podle L. Jisla měl být zlomek bílovického artefaktu vyroben z kulmského pískovce. Provedli jsme revizi petrografického určení a zjistili jsme pod stereoskopickým mikroskopem, že byl zhotoven z vyvrhelé horniny, bohaté živci. Použitá hornina svým složením odpovídá materiálu sekeromlatu s obloukovitým tylem z Velkých Albrechtic, jenž představuje další typ industrie této kultury, datované však do jejího mladšího období⁴.

Poznámky:

- 1 L. Jisl, Kamenné nástroje a zbraně z území bývalého okresu Bílovec, Časopis Slezského muzea XVIII-1 /vědy historické/, 1969, 100, tab. 1:2, obr. 3:9.
- 2 M. Buchvaldek, K eneolitickým sekeromlatům v Čechách, Mosaica 4, 1964, 7-8, tab. II-III.
- 3 M. Zápotocký, Kultura nálevkovitých pohárů a civilizace staršího eneolitu, in: R. Pleiner, Pravěké dějiny Čech, Praha 1978, 242.
- 4 L. Jisl, l. c., 100.

Fund von geschliffener Industrie aus Bílovec /Bez. Nový Jičín/. Im Jahre 1969 war unter den veröffentlichten Funden der geschliffenen Industrie auch das Fragment einer Streitaxt /Nackenteil/ publiziert worden, das unrichtig in die Kultur mit Schnurkeramik eingereiht wurde. Es handelt sich um das Bruchstück eines Artefaktes mit sechseckigem Querschnitt, das höchstwahrscheinlich von einer flachen Hammeraxt des Types X stammt. Nach der petrographischen Bestimmung, unter einem stereoskopischen Mikroskop durchgeführt, war der Gegenstand aus Ergussgestein, reich an Feldspat, hergestellt /in der Literatur irrtümlich als Kulmsandstein angeführt/. Hammeräxte dieses Types können wir chronologisch in den älteren Zeitabschnitt der Trichterbecherkultur einreihen.

PŘEHLED VÝZKUMU 1982

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulík
Redaktoři: Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhovský
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby: A. Krechlerová /pokud není na tabulce uveden jiný autor/
Na titulním listě: hmoždíř jevišovické kultury ze Svitávky /okr. Blansko/
Tisk: Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 400 kusů - neprodejné